

Historický ústav AV ČR, v. v. i.

IČ: 67985963

Sídlo: Prosecká 76, 190 00 Praha 9 CZ

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2016

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 6. 4. 2017

Radou pracoviště schválena dne: 11. 5. 2017

V Praze dne 11.5.2017

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Pověřen vedením od: -

Ředitel pracoviště: **prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.**

jmenován s účinností od : **1. června 2012**

Rada pracoviště zvolena dne 1. prosince 2016 ve složení:

předseda: **doc. PhDr. Jan Němeček, DrSc., Historický ústav AV ČR, Praha**

místopředseda: **doc. PhDr. Michaela Hrubá, Ph.D., Katedra historie, Filozofická fakulta, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, Ústí nad Labem**

členové:

PhDr. Eva Doležalová, Ph.D., Historický ústav AV ČR, Praha

prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc., Historický ústav AV ČR, Praha

doc. PhDr. Martin Holý, Ph.D., Historický ústav AV ČR, Praha

prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc., Ústav právních dějin, Právnická fakulta UK, Praha

prof. PhDr. Jiří Mikulec, CSc., Historický ústav AV ČR, Praha

Mgr. Milan Řepa, Ph.D., Historický ústav AV ČR, Praha

prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc., Historický ústav AV ČR, Praha

prof. PhDr. Petr Sommer, DSc., Centrum medievistických studií AV ČR a UK, Praha

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., Ústav historických věd FF Univerzity Pardubice

Dozorčí rada jmenována dne 3. dubna 2012 ve složení:

předseda: **PhDr. Jiří Beneš (Akademická rada AV ČR)**

místopředseda: **doc. PhDr. Ladislav Hladký, CSc., Historický ústav AV ČR, Praha, pobočka Brno**

členové:

prof. JUDr. Karel Malý, DrSc., Dr.h.c., Právnická fakulta, Univerzita Karlova, Praha

doc. PhDr. Václav Ledvinka, CSc., Archiv hl. m. Prahy, Praha

doc. PhDr. Lydia Petráňová, CSc., Vědecká rada AV ČR, Etnologický ústav AV ČR, Praha

b) Změny ve složení orgánů:

Rada HÚ AV ČR byla zvolena na nové funkční období 1. prosince 2016.

Ve jmenované Dozorčí radě došlo ke změně ve složení v roce 2013. Do funkce předsedy byl jmenován prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc. (Akademická rada AV ČR) namísto PhDr. Jiřího Beneše (FIÚ AV ČR), kterému jako členovi Akademické rady vypršelo funkční období. Ve jmenované Dozorčí radě v roce 2016 ke změně ve složení nedošlo.

c) Informace o činnosti orgánů:

Ředitel:

Hlavní aktivity provedené v řízení pracoviště za období 1. 1. 2016 - 31. 12. 2016 ředitelkou prof. Evou Semotanovou: Ředitelka v koordinaci s vedením ústavu plánovala, řídila, koordinovala a kontrolovala činnost všech složek ústavu: výzkumnou (plnění výzkumných programů a Strategie AV21, dohled nad grantovými projekty různých poskytovatelů, koncepční příprava a formulování podílu ústavu na Strategii AV ČR, kontrola výsledků výzkumu), vědecko-organizační (konference různého rozsahu, kooperace s partnerskými institucemi), administrativní, servisní (knihovna a cenné ústavní sbírky), ediční (nakladatelství Historický ústav) a technickou (především koncepční a organizační zabezpečení běžných i mimořádných záležitostí, spjatých s provozem ústavu na všech jeho pracovištích (v Praze, Brně, Českých Budějovicích a Říma); péče o řádné technické vybavení, odpovídající provoz a průběžnou obnovu tohoto vybavení v ústavu (hardware a software, kopírovací stroje apod.), kvalitní technická a počítačová podpora, umožňující bezproblémový chod všech složek ústavu, výzkumných i nevýzkumných). K těmto úkolům patřil rovněž dohled a správa školícího a rekreačního zařízení v Jáchymově. V souladu s pravidly BOZP byla zajištěna požární a úrazová bezpečnost pracovišť pravidelnými školeními a součinností s kontrolními mechanismy.

V průběhu celého roku 2016 věnovala prof. Semotanová mimořádnou pozornost dílčímu zpřesňování výzkumných programů v souladu s aktuálními výzvami mezinárodního vědeckého prostoru, se společenskou poptávkou a s připravovanou Strategií AV21 s mottem Špičkový výzkum ve veřejném zájmu. Návrhy těchto výzkumných cílů vycházely z Koncepce vývoje Historického ústavu AV ČR na období 2012-2017 a byly aktualizovány včetně stanovení výstupů na rok 2016 a 2017. Pokračovalo přitom zpřesňování témat, zapojujících HÚ AV ČR do Strategie AV21 v programech Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací, Společnost a

komunikace a Digital Humanities.

Institucionální výzkum doplnily řešené granty s navazující a rozšiřující tematikou. Výzkum byl realizován přesahově mezi výzkumnými odděleními, mezi akademickými ústavu III. vědní oblasti a rovněž mezi HÚ AV ČR a dalšími institucemi, zejména vysokými školami. Vybraná témata reflektovala potřebu aplikovaného výzkumu v humanitních vědách. Výrazná pozornost byla věnována digitalizačním záměrům pracoviště včetně elektronických databází a portálů, viz <http://www.hiu.cas.cz/cs/databaze.ep/>.

Prof. Semotanová se účastnila jednání se zástupci domácích i zahraničních institucí, s nimiž HÚ AV ČR udržoval nebo navazoval vědecké a pracovní styky, dbala o plnění a obnovování mezinárodních vědeckých smluv, popřípadě byly určité úkoly delegovány na příslušné pracovníky. Rovněž se výrazně podílela na prezentačních aktivitách výzkumné činnosti HÚ AV ČR. Pravidelně vedla porady se širším vedením ústavu (ústavní rada 1x měsíčně), na nichž byla konzultována a přijímána nejrůznější opatření související s řízením ústavu a jeho vědeckou činností a úrovní. Ústavní rada je poradní orgán ředitelky, složená z užšího vedení stavu, z vedoucích pracovníků brněnské pobočky a všech oddělení ústavu, výzkumných i nevýzkumných; účastní se rovněž předseda odborové organizace. Nezastupitelná byla též dílčí jednání s pracovníky ústavu či jednotlivými týmy.

Dále průběžně sledovala čerpání rozpočtových položek a hospodaření ústavu a činila v tomto smyslu příslušná rozhodnutí, ve spolupráci s Radou HÚ AV ČR a Dozorčí radou AV ČR řídila rozpočtovou politiku ústavu. V koordinaci s Atestační komisí HÚ AV ČR se zabývala personální politikou zaměřenou na zvýraznění výkonnostních kritérií, zajištění kontinuity výzkumných úkolů a na obměnu pracovníků s ohledem na věkovou strukturu, oborovou skladbu a plnění svěřených povinností. Podrobně sledovala výkonnost jednotlivých pracovníků včetně plnění edičního plánu HÚ AV ČR a seznamovala s výsledky vedoucí příslušných útvarů, účastnila se jednání jednotlivých výzkumných týmů. Z výsledků této činnosti vyvodila několik personálních opatření. Podporovala zvyšování kvalifikace výzkumných pracovníků (v doktorském studiu, v habilitačních a profesorských řízeních, v rámci titulu DSc.), nevýzkumní pracovníci absolvovali řadu školení - jazyková, IT, knihovnická, ekonomická k nejnovější problematice apod.

Dbala o vyváženou koordinaci aktivit všech pracovišť HÚ AV ČR v Praze, Brně, Českých Budějovicích a v Římě. Konzultovala a řešila administrativní a finanční otázky vedení Českého historického ústavu v Římě s jeho ředitelem a účastnila se zasedání Římské komise. Pokračovala koncepční, prostorová a personální opatření, vedoucí k optimalizaci činností nakladatelství Historický ústav.

Významná rozhodnutí ohledně chodu ústavu, plnění výzkumných úkolů, grantová, personální a majetková politika a další zásadní návrhy a kroky byly konzultovány s Radou pracoviště i Dozorčí radou HÚ AV ČR včetně detailních informací o hospodaření ústavu. Součástí práce ředitelky byla

účast na schůzích odborové organizace ústavu a pravidelné kontakty s jejím předsedou ohledně otázek k pracovní právním vztahům a dalším odborovým záležitostem (půjčky, školení a rekreace pracujících, kolektivní smlouva, personální otázky). Ředitelka rovněž reprezentovala ústav navenek, zejména na mezinárodních konferencích a jiných významných vědeckých akcích a v médiích, a dbala o zvýraznění prezentace vědeckých výsledků pracoviště (průběžná aktualizace webové stránky, aktivní účast na Týdnu vědy a techniky, apod.).

Rada pracoviště:

Rada Historického ústavu AV ČR zasedala v roce 2016 v následujících termínech:

- 1) 17. května 2016 (zpráva o činnosti HÚ za rok 2015, zpráva o hodnocení výstupů pracovníků HÚ v RIV, projednání zprávy auditora o ověření účetní závěrky za rok 2015)
- 2) 11. října 2016 (příprava výběrového řízení na funkci ředitele HÚ, úprava jednacího řádu Rady HÚ, Zpráva o činnosti HÚ za období červen – říjen 2016)
- 3) 28. listopadu 2016 (příprava výběrového řízení na funkci ředitele HÚ)
- 4) 12. prosince 2016 (první zasedání nově zvolené Rady HÚ, volba předsedy a místopředsedy)

Hlasování per rollam se uskutečnilo:

19.-25. dubna 2016 (nominace na místo postdoktoranda v rámci Programu podpory perspektivních lidských zdrojů – Mzdové podpory postdoktorandů na pracovištích AV ČR)

4.-6. května 2016 (nominace HÚ AV ČR a FLU AV ČR na udělení medaile Františka Palackého prof. Josefu Žemličkovi)

24. srpna -8. září 2016 (vyhlášení výběrového řízení na pozici ředitele HÚ)

18.-25. září 2016 (nominace na místo postdoktoranda v rámci Programu podpory perspektivních lidských zdrojů – Mzdové podpory postdoktorandů na pracovištích AV ČR)

18.-25. října 2016 (volba předsedy komise pro výběrové řízení na funkci ředitele HÚ)

Z jednání Rady Historického ústavu byly pořízeny zápisy, archivované u tajemnice rady dr. Evy Doležalové. Od roku 2014 jsou zápisy rovněž uloženy na ústavním serveru ve složce X s omezeným přístupem.

Dozorčí rada:

Dozorčí rada Historického ústavu AV ČR zasedala v roce 2016 v následujících termínech:

31. března 2016

Program:

I. Kontrola zápisu

II. Výroční zpráva o činnosti a hospodaření Historického ústavu AV ČR, v. v. i., za rok 2015

III. Rozpočet HÚ na rok 2016

IV. Zhodnocení manažerské činnosti ředitelky HÚ za rok 2015

V. Výroční zpráva o činnosti DR za rok 2015

VI. Aktuální vývoj případu dr. Portmann vs. Historický ústav

VII. Různé

13. října 2016

Program:

I. Kontrola zápisu

II. Odborná činnost ústavu v roce 2016; výhledy do konce roku 2016; čerpání rozpočtu za rok 2016

III. Určení auditora HÚ na rok 2017

IV. Různé

Dozorčí rada HÚ projednala a schválila:

- *Výroční zprávu o činnosti DR za rok 2015*
- *Určení auditora HÚ na rok 2017 (tj. auditora účetní uzávěrky za rok 2016)*

Dozorčí rada vzala na vědomí:

- *„Zprávu o činnosti a hospodaření Historického ústavu AV ČR, v. v. i., za rok 2015“, se „Zprávou auditora o ověření účetní uzávěrky za rok 2015“ (bez připomínek).*
- *Zprávu o čerpání rozpočtu na rok 2016.*
- *Zprávy o průběžné odborné činnosti Historického ústavu; o úkolech programu Strategie na rok 2017; o financování.*

Na základě výzvy předsedy AV ČR Dozorčí rada zhodnotila manažerskou činnost ředitelky HÚ podle stanovených kritérií; výsledek předala místopředsedovi AV ČR pro III. VO.

Z jednání Dozorčí rady byly pořízeny zápisy, archivované u tajemníka rady dr. Roberta Šimůnka. Od roku 2014 jsou zápisy rovněž uloženy na ústavním serveru ve složce X s omezeným přístupem.

II. Informace o změnách zřizovací listiny:

V roce 2016 nedošlo ke změnám ve znění zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti:

Hlavní výsledky činnosti Historického ústavu AV ČR v roce 2016

- 1. Prioritní tematikou základního výzkumu Historického ústavu AV ČR v roce 2016 byly interní výzkumné programy A-C. Na ně tematicky navazovalo začlenění ústavu do programů Strategie AV 21 (<http://www.hiu.cas.cz/cs/strategie-av21.ep/>). Interní výzkumné programy Historického ústavu AV ČR reflektují současné teoreticko-metodologické postupy a mezinárodní historiografické diskursy s důrazem na roli historické vědy při uchování národní paměti a formování národní identity a kultury v nejširším, multikulturním smyslu a jsou průběžně aktualizovány.*
- 2. V rámci programu A. Český dějinný prostor v evropském kontextu, dlouhodobý, kontinuální výzkum, pokračovalo zpracování 5. svazku Akademické encyklopedie českých zemí (H-J), byl dokončen a vydán Biografický slovník českých zemí sv. 19., vznikla řada edic významných historických pramenů z různých časových období. Pokračovaly práce na bibliografii dějin českých zemí, na 2. akt. vydání Akademického atlasu českých dějin (vyšel na sklonku roku 2016) a na 29. sv. Historického atlasu měst ČR, Nový Bydžov - vyjde 2017.*
- 3. V programu B. Vybrané problémy českých a středoevropských dějinných procesů pokračoval dílčí, analyticky či synteticky zaměřený výzkum k následujícím tématům: krajina jako prostor středoevropských dějinných procesů, problémy náboženských a církevních dějin ve světle soudobých výkladových diskursů, vliv dvorských elit na hodnoty a kulturu středověké společnosti; proměny raně novověké společnosti: etatizace, sekularizace, byrokratizace, racionalizace, sociokulturní aspekty vývoje české společnosti v kontextu modernizačních procesů 19. a 20. století v evropské komparaci, postavení československého státu v Evropě v podmínkách vzniku, zhroucení a restaurace nového mezinárodního systému (1919-1945), Československo na pozadí politických, společenských a kulturních proměn po roce 1945 s vazbami na období 1918-1945, násilné přesuny obyvatelstva v evropském i mimoevropském prostoru v průřezu staletí, vzájemné vztahy středoevropských a východoevropských zemí v minulosti a jejich současné reflexe a trendy současné historiografie, teorie a metodologie. K řešeným tématům vznikla řada studií a monografií.*
- 4. Podstatnou roli při řešení některých výzkumných témat, organizování mezinárodních konferencí a přípravě výstupů sehrála tak jako v minulých letech reflexe významných výročí českých, československých a obecných dějin, která rezonují nejen v odborné veřejnosti, ale mají též celospolečenský dosah. V roce 2016 se jednalo zejména o bohaté aktivity k výročí narození Karla IV. a připomenutí významu československých voleb v roce 1946, které výrazně ovlivnily další interní vývoj a mezinárodní směřování republiky. Zároveň intenzivně*

probíhala příprava připomenutí vzniku samostatného Československa 1918/2018.

Pokračovalo řešení programu C. Prameny hmotné a duchovní kultury, jejich zpřístupňování, ochrana a výzkum (zejména sbírky Pozůstalost Augusta Sedláčka a Mapová sbírka, fotosbírka, sbírka pamětí a jejich zpracování a zpřístupňování v rámci grantů či Strategie AV21, rektrokonverze katalogu cenné oborové ústavní knihovny). Interní výzkumné programy byly průběžně aktualizovány a doplňovány, a to jak v důsledku nových grantových projektů tak i v souvislosti s návrhy z bilančních porad výzkumných oddělení.

Strategie AV 21

V rámci Strategie AV 21 ústav pracoval na tématech v rámci programů Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací, Formy a funkce komunikace - témata Komunikace v raném novověku a Paměť v digitálním věku. Další témata získal na rok 2017. (<http://www.hiu.cas.cz/cs/strategie-av21.ep/>).

Mezinárodní spolupráce

Velkou pozornost věnoval ústav v roce 2016 mezinárodním aktivitám. Zahraniční pracoviště Český historický ústav v Římě pokračovalo pod vedením Jaroslava Pánka v badatelském programu a zaměřilo opět svou činnost nejen na práce ediční povahy, ale také na monografické výstupy, využívající prameny vatikánských a jiných římských a italských archivů. Mezinárodní spolupráce s dalšími národními historickými ústavy v Římě a prezentace české badatelské komunity proběhla zejména formou přednášek aj. prezentací v Římě.

Pracovníci ústavu dále aktivně prezentovali výsledky výzkumu na světových kongresech a dalších významných mezinárodních konferencích v ČR i v zahraničí. Ústav uspořádal a spolupořádal dvacet pět mezinárodních konferencí, konferenčních panelů, workshopů a setkání v součinnosti se zahraničními i domácími institucemi (z toho osm velmi významných) a podílel se na třech rozpracovaných mezinárodních projektech a dalších formách spolupráce. Nové mezinárodní projekty se připravují a jsou v jednání. S Institutem historii PAN ve Varšavě se uskutečňuje pravidelná a dlouholetá výzkumná výměna a kooperace (též v rámci přípravy na 23. mezinárodní kongres historických věd v Poznani v roce 2020). S Historickým ústavem SAV ústav připravuje významné publikační, konferenční a popularizační aktivity k blížícímu se výročí vzniku Československa (1918/2018). Ústav se rovněž zapojil do přípravy XI. Sjezdu historiků v Olomouci (2017), kde získal všech jedenáct navržených panelů z osmdesáti jednoho přijatého.

Meziinstitucionální vědecko-organizační činnost a spolupráce

V rámci spolupráce s dalšími institucemi v ústavu působí dvě společná pracoviště s vysokými školami bez časového omezení, a to Centrum raně novověkých studií (s Filozofickou fakultou JU) a Centrum právněhistorických studií (s Právnickou fakultou UK). Výzkumné centrum historické geografie (s Přírodovědeckou fakultou UK) je projektem GAČR na léta 2012-2018. Jako interdisciplinární pracovní tým působí v Historickém ústavu Výzkumné centrum Dvory a rezidence ve středověku, jehož členy jsou pracovníci akademických ústavů i vysokých škol a které se tradičně profiluje pořádáním hojně navštěvovaných kolokvií a publikačními výstupy. Od 1. 9. 2015 pracuje rovněž nové Výzkumné centrum dějiny východní Evropy, zaměřené na interdisciplinární a mezinárodní spolupráci k danému tématu.

Spolupráce probíhá rovněž s humanitními i dalšími ústavy Akademie věd ČR. Zahraničním pracovištěm je Český historický ústav v Římě.

Na půdě ústavu působila v roce 2016 tato odborná a profesní sdružení: Český národní komitét balkanistů, Česko-ruská komise historiků a archivářů, Komise pro historickou geografii, Společnost pro hospodářské a sociální dějiny. Pracovníci ústavu byli v tomto roce rovněž členy mnoha zahraničních společností a komisí. Byli a jsou činní ve vrcholných a poradních orgánech Akademie věd ČR (Akademický sněm, Vědecká rada, Sdružení moravských pracovišť, Koordinační komise pro zařazování pracovníků do nejvyššího kvalifikačního stupně, Ediční rada, Rada pro zahraniční styky, Rada pro popularizaci vědy). Poskytovali expertní, informační, poradní a oponentní práce pro vysoké školy, různé státní, veřené či samosprávné instituce a orgány i grantové agentury. Získali pět významných ocenění vědecké a vědecko-popularizační práce.

Grantové projekty

Řešená témata výzkumného záměru doplňovaly grantové projekty. Celkem pracovníci ústavu v roce 2016 řešili šestnáct grantových projektů různých typů, kdy byl Historický ústav AV ČR příjemcem nebo spolupříjemcem: deset projektů GAČR, dva projekty TAČR, dva projekty MK NAKI II, jeden projekt velké infrastruktury MŠMT, jeden MK VISK-5. Na rok 2017 se pracovníci ústavu opět účastnili vypsaných veřejných soutěží (bylo podáno celkem deset grantových žádostí GAČR a jeden MK VISK-5. Bylo získáno šest projektů GAČR (úspěšnost 60%) a jeden projekt VISK-5.

Pedagogická činnost

Vedle základního výzkumu se pracovníci ústavu podíleli na spolupráci s vysokými školami v oblasti pedagogické – vysokoškolská výuka včetně vedení závěrečných prací (bakalářské, diplomní, rigorózní a disertační), školení doktorandů na vysokoškolských pracovištích i v ústavu, členství v komisích pro obhajoby vědeckopedagogických titulů aj.).

Publikační činnost

Ústav i nadále odborně garantoval a redakčně i technicky zajišťoval vydávání významných oborových periodik (Český časopis historický, Slovanský přehled /+Slovanské historické studie/, Mediaevalia Historica Bohemica, Folia Historica Bohemica, Moderní dějiny, Historická geografie, Bolletino a příležitostný tisk Bulletin Historického ústavu AV ČR. V rámci řešení výzkumných témat, grantových a dalších vědeckých projektů pracovníci ústavu publikovali více než dvě stě uplatněných výstupů, několik prací, připravených roku 2016, je v tisku.

Popularizační aktivity HÚ včetně webové prezentace značného rozsahu byly a jsou na vysoké úrovni v médiích všech typů. Kromě účasti v Týdnu vědy a techniky a Dni otevřených dveří patřily v roce 2016 k nejvýznamnějším soubor akcí k 700. výročí narození Karla IV. a dále k výročí voleb v Československu roku 1946 a jejich důsledkům pro další rozvoj země.

Personální otázky

V rámci personální práce ústav zejména pokračoval v hledání a podpoře mladých výzkumných pracovníků a cílem i nadále podávat vysokou a kvalitní výkonnost celého pracovního kolektivu a usilovat o vyrovnanou věkovou strukturu. V

souvislosti se zvyšováním kvalifikace výzkumných pracovníků byl v roce 2016 obhájen jedentitul PhDr. probíhá jedno profesorské jmenovací řízení. Byla získána dvě stipendia v rámci Programu podpory perspektivních lidských zdrojů – Mzdová podpora postdoktorandů na pracovištích Akademie věd ČR.

IV. Hodnocení další a jiné činnosti:

- . Výzkumná a vědeckoorganizační činnost HÚ AV ČR se v roce 2016 soustředila do několika základních okruhů, z nichž některé jsou níže dále specifikovány.
- . Podstatnou roli hrála ve výzkumu účast na programech Strategie AV21, V roce 2016 řešena následující témata:
 - . Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací. Stát jako forma organizace společnosti: historická perspektiva a současný koncept
 - . 1.
 - . Vernisáž výstavy Dílo Karla IV. v běhu staletí v Senátu PČR
 - . Garant dr. Eva Doležalová.
 - . 2.
 - . Mezinárodní konference Karel IV., panovník ověnčený slávou, láskou i pohrdáním
 - . Mezinárodní konference (23.-24.9. 2016) a výpravná publikace.
 - . Garant dr. Eva Doležalová.
 - . Vědecká mezinárodní konference (zaměření – zahraniční politika Karla IV.), HÚ AV ČR a Ústav českých dějin FF UK. Vývoj zahraniční politiky Karla IV. a jeho návaznost na dílo Jana Lucemburského a lucemburské dynastie obecně. Kulturní a společenské transfery z Říše do Čech a na Moravu, event. naopak.
 - . 3.
 - . Mezinárodní konference Festvorbereitung – Die Planung höfischer Feste in Mitteleuropa 1500-1900, 2016
 - . Mezinárodní konference (29. 9. – 1. 10. 2016).
 - . Garant prof. Milan Hlavačka, doc. Martin Holý a prof. Gerhard Ammerer (UNI Salzburg).
 - . Pokračování významné mezinárodní spolupráce s UNI Salzburg k tematice panovnických dvorů a rezidencí.
 - . 4.
 - . Mezinárodní konference Symboly doby. Geneze, formování a proměny nové doby, 2016
 - . Mezinárodní konference (8.11.-9.11. 2016).
 - . Garant prof. Milan Hlavačka.
 - . Aktuální téma hledání zjevného i skrytého symbolu doby.

5.
 - Publikace Tschechien und Bayern /České země a Bavorsko/Gegenüberstellungen und Vergleiche | Pozice a srovnání, vydání 2016
 - Garant prof. Milan Hlavačka, prof. Robert Luft.
 - Publikace, mapující vzájemné historické vztahy různých hierarchií, kvalit a významů dvou sousedních středoevropských zemí (spolupráce, problémové otázky aj.) s přihlédnutím k oslavám Karla IV.
6.
 - Mezinárodní Konference k problematice voleb 1946 Parlamentní volby 1946 a Československo (souvislosti, prognózy, fakta, následky), květen 2016
 - Garant doc. Jan Němeček (HÚ) a ÚSD
 - Mezinárodní konference a následně vydaná publikace zaměřená k velmi závažnému, mediálně sledovanému tématu českých dějin v mezinárodních souvislostech s novými poznatky
7.
 - Konference v Senátu PČR a publikace Karel IV. v moderních interpretacích tradic 13. 9. 2016
 - Garant: doc. Jaroslav Šebek.
 - Formy a funkce komunikace. Komunikace v raném novověku: formy, struktury, média
1.
 - Mezinárodní konference Die frühneuzeitliche Stadt als Knotenpunkt der Kommunikation, Praha 25.-26. 5. 2016
 - Garant: doc. Martin Holý
1.
 - Paměť v digitálním věku. Digital Humanities - zpřístupňování, uchovávání a záchrana pramenů v digitálním věku
1.
 - Fotosbírka
 - Garant: dr. Lenka Blechová, dr. Jan Zelenka
 - Revize a vzorové zpracování dosud nezpracovaných fotografických materiálů.
2.
 - Biografický slovník českých zemí
 - Garant: dr. Marie Makariusová
 - Vkládání dat do biografické databáze <http://biography.hiu.cas.cz/>.
 - Konaly se přednášky a diskusní zasedání s významnými zahraničními hosty ústavu. Výsledky výzkumu byly prezentovány na mezinárodních i domácích konferencích, formou výstav a dalších aktivit včetně popularizačních (několik

desítek), na knižních veletrzích (jarní v Praze a podzimní v Havlíčkově Brodě). Pracovníci ústavu se již v roce 2016 pečlivě připravovali na 23. světový kongres historiků v Poznani roku 2020 a na sjezd historiků v Olomouci 2017, kde získali 10 přednáškových panelů. Pokračovala péče o cenné paměťové dokumenty a podle možností jejich zpřístupňování (knihovní fondy, mapová sbírka, pozůstalost Augusta Sedláčka, fotobírka aj.). Historický ústav spravuje a provozuje řadu oborových databází: Bibliografické databáze, Bio-bibliografická databáze řeholníků v českých zemích v raném novověku, Mapový portál Historického atlasu měst ČR – Praha, Historické krajiny / Historical Landscapes, Biografický slovník českých zemí, Kartotéky Augusta Sedláčka; Vývoj digitálních technologií ke zpřístupnění kartoték badatelů; spolupodílel se na vzniku databáze Virtuální mapová sbírka (ve spolupráci s Výzkumným ústavem geodetickým, topografickým a kartografickým, Zdíby).

Na rok 2017 získal Historický ústav AV ČR celkem 17 témat, řešených třemi humanitními programy Strategie AV21, viz <http://www.hiu.cas.cz/cs/strategie-av21.ep/>.

Jubileum Karla IV. a Historický ústav AV ČR

V roce 2016 se Historický ústav AV ČR výrazně podílel na mohutných oslavách 700. výročí narození českého krále a císaře říše římské Karla IV. Konference „Ověnčený slávou, láskou i pohrdáním. Jan Lucemburský a Karel IV. v historické paměti“ (21.-23. 9.2016) a „Obraz Karla IV. v moderní době“ v Senátu PČR (13. 10. 2016). Zároveň intenzívně probíhaly bohaté aktivity k přípravě výročí vzniku samostatného Československa 1918/2018.

, publikace, výstavy, slavnostní zasedání, pořady v médiích, seriál v Lidových novinách, přednášky odborné i popularizační, to vše signalizovalo vnímání Karla IV. jako osobnosti, hodné úcty, obdivu a poct. Výzkum karlovské doby i osobnosti Karla IV. nadále pokračuje. Představení Karla IV. v roce 2016 jako významného českého panovníka, reflektovaného v uplynulých stoletích různými způsoby, obohatilo naši společnost o intenzívní vnímání jejich historických kořenů.

Ocenění pracovníci Historického ústavu AV ČR v roce 2016

Pracovníci Historického ústavu AV ČR získali v roce 2016 následující ocenění: PhDr. Václava Horčáková, Medaile Zdeňka Václava Tobolky za významný přínos k rozvoji českého knihovnictví, ocenění udělilo Sdružení knihoven ČR a Nadace knihoven; prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc., dr.h.c., čestná medaile AV ČR „De scientia et humanitate optime meritis“ za zásluhy o rozvoj vědy, vzdělanosti a kultury, ocenění udělil předseda AV ČR; doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D., Pamětní list předsedy Poslanecké sněmovny Jana Hamáčka za organizaci dějepisné soutěže pro střední školy, ocenění udělil předseda Poslanecké sněmovny PČR; prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc., čestná oborová medaile Františka Palackého za zvláště záslužnou činnost a vynikající výsledky vědecké práce, ocenění udělil předseda AV ČR; prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc., Cena Vlastimila Kybala za významný podíl na rozvoji společenského života Slaného, ocenění udělil Městský

úřad města Slaného.

Nakladatelství Historický ústav vydalo řadu monografií a pokračovalo ve vydávání významných oborových periodik.

Vědeckoorganizační a personální činnost: 28. 11. 2016 se konalo výběrové řízení na ředitele HÚ AV ČR s nástupem od 1. 6. 2016; ve výběrovém řízení uspěl doc. PhDr. Martin Holý, Ph.D. a byl navržen Akademické radě k dalšímu řízení. 1.12. 2016 byla zvolena nova Rada HÚ AV ČR na pětileté funkční období o jedenácti členech. Pravidelně se konala zasedání Rady HÚ AV ČR i Dozorčí rady HÚ AV ČR. V roce 2016 pokračovalo vedení ústavu v plánované obměně pracovníků, vzhledem k zamýšleným proměnám věkové struktury (výběrová řízení do oddělení biografických studií a do knihovny). Další personální změny byly uskutečněny zejména v souvislosti s přirozenou obměnou (odchody do důchodu, na mateřskou, končící granty aj.) V oblasti personální politiky proběhla dvě kola atestací v podzimním a jarním termínu. Atestační komise důsledně sledovala plnění kritérií a v ojedinělých případech navrhla ředitelce ústavu zvážení sankčních opatření. V rámci podpory mladých vědeckých pracovníků postodoktorandů pokračovalo stipendium jednoho pracovníka z oddělení dějiny 19. století a další dvě byla udělena pracovníkům z oddělení dějin 19. století a dějin 20. století. Pokračovala a byla dokončena plánovaná rekonstrukce pražského pracoviště, v roce 2016 se týkala prostor mapové sbírky, která je průběžně digitalizována.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

V předchozím roce nebyla uložena opatření k odstranění nedostatků v hospodaření neboť tyto nebyly shledány.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:*)

Příslušné informace poskytuje účetní rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha k účetní závěrce a zpráva auditora. Oproti roku 2015 nedošlo k žádným podstatným změnám v oblasti nákladů a výnosů ani v rozvahových účtech. Výrazná úsporná opatření při relativně šetrném hospodaření nebylo nutné přijmout.

*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště: *)

Předpokládaný vývoj pracoviště se bude odvíjet od stanovených koncepčních záměrů výzkumného programu a od přidělených a získaných finančních prostředků (rozpočet, grantové prostředky a prostředky získané prodejem publikací), přičemž pracoviště bude postupovat podle zákona č. 504/2002 Sb. Významnou roli v oblasti výzkumného programu Historického ústavu AV ČR hraje zapojení do Strategie AV21, řešení získaných grantových projektů a podávání žádostí na základě příslušných výzev. Prioritou výzkumné činnosti bude zejména důraz na mezinárodní a meziinstitucionální spolupráci.

VIII. Aktivita v oblasti ochrany životního prostředí: *)

Ve spolupráci s Ústavem teoretické a aplikované mechaniky AV ČR - majitelem budovy, v níž sídlí pražské pracoviště Historického ústavu AV ČR, je důsledně prováděno třídění papírového a plastového odpadu a baterií, k čemuž slouží kontejnery výhradně pro potřebu obou ústavů. Historický ústav AV ČR i nadále navrácen prodejcům spotřebované tonery z kopírek a obaly od tonerů velkokapacitních tiskáren v malotirážním středisku, určené k ekologické likvidaci. Elektronický a jiný nebezpečný odpad je odvážen do příslušných sběrných dvorů. Obdobné aktivity v oblasti ochrany životního prostředí jsou uplatňovány na pracovišti brněnské pobočky, na pracovišti v Českých Budějovicích a v prostorách Českého historického ústavu v Římě.

IX. Aktivita v oblasti pracovněprávních vztahů: *)

Pracovněprávní vztahy byly upraveny Kolektivní smlouvou mezi odborovou organizací a ředitelem. Personální otázky byly řešeny na základě osobních bilančních a výhledových pohovorů s výzkumnými i nevýzkumnými pracovníky ústavu ve spolupráci s Radou Historického ústavu AV ČR a dle doporučení atestační komise a konzultovány s vedením odborové organizace.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím **)

. Historický ústav AV ČR, v. v. i., Prosecká 76, 190 00 Praha 9:

. a) počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí

*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

***) Údaje požadované dle §18 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

žádosti

počet podaných žádostí o informace 3

počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti 0

počet vydaných rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti 0

b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí 0

c) opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení 0

d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence 0

e) počet stížností podaných podle § 16a zák. č. 106/1999 Sb., důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení 0

f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona

Dne 8. 3. 2016 byla podána správní žaloba na Historický ústav AV ČR v souvislosti s poskytováním informací podle zákona č. 106/1999 Sb. proti rozhodnutí nadřízeného orgánu povinného subjektu k Městskému soudu v Praze. Soud dosud v příslušné věci nerozhodl.

razítko

podpis ředitele pracoviště AV ČR

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu